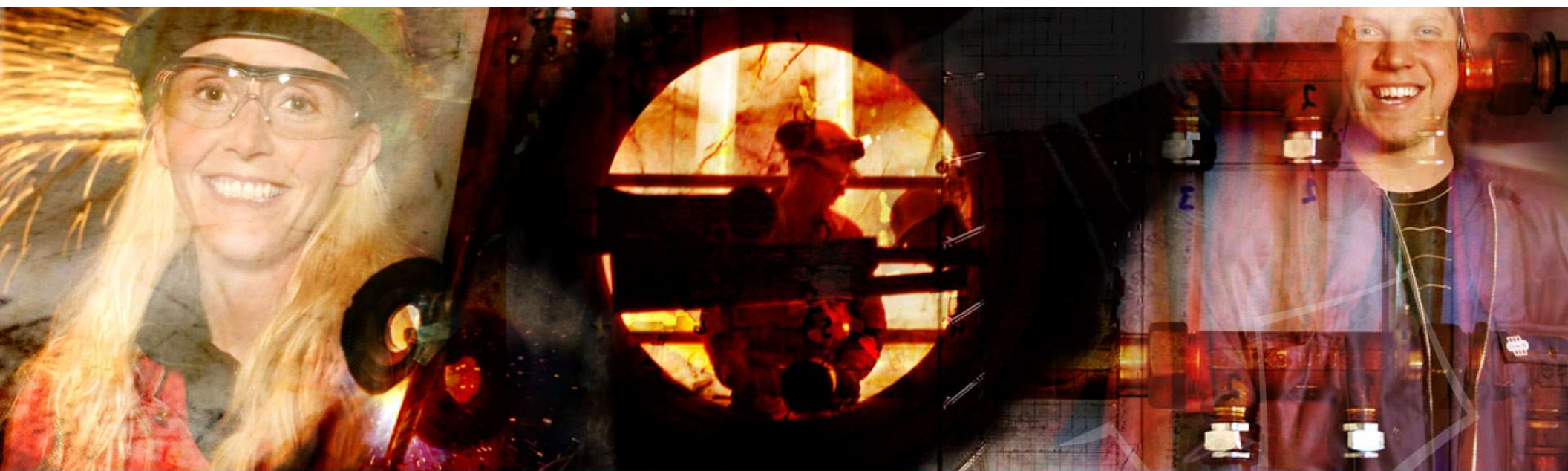

Økonomiplan 2023-2026

Bærekraftig utvikling?

Verdal kommune
verdal.kommune.no

Presentasjon av budsjettet

- Introduksjon
 - Utviklingstrekk
 - Kommunaløkonomisk bærekraft (KØB)
- Investeringer 2023-2026
 - Investeringer og endringer
 - Vurderinger knyttet til bærekraft
- Rammebetingelser og budsjetttrammer
- Budsjettpremiss
 - Forståelsen av premiss
 - Sektor og alternativer
 - Satsninger

Utviklingstrekk og konsekvenser

- Utviklingstrekk 2022
 - Pandemi
 - Sikkerhetspolitisk situasjon
 - Økt økonomisk usikkerhet
- For vår virksomhet
 - Usikkerhet knyttet til kompensasjon
 - Økte renter og usikker rentebane
 - Økt lønns- og prisvekst
 - Innstramminger?
- Vår viktigste arbeidsoppgave

Utvikling og positive sider

- Rentesikring – sikringsgrad og nivå
- Statsbudsjett og vekst i frie inntekter
- Strateginotater og gjeldende økonomiplan
 - Mye uendret

Utvikling og hovedutfordringer

Tre hovedutfordringer

1. Demografi

- Omprioritering
- Bemanning

2. Endring av arbeidsprosesser

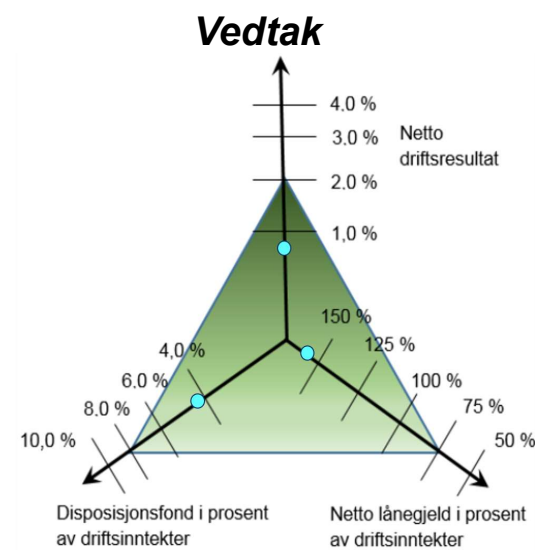
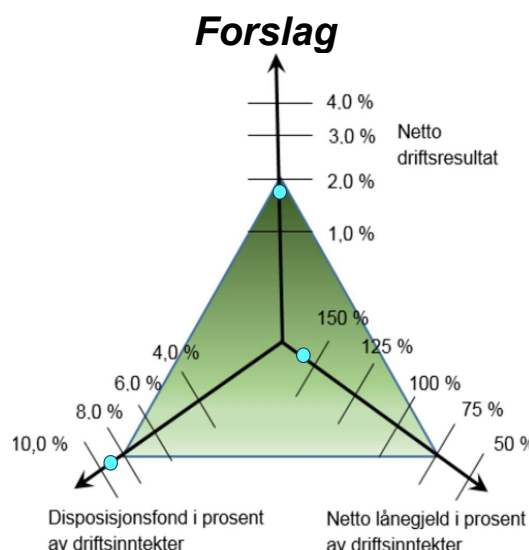
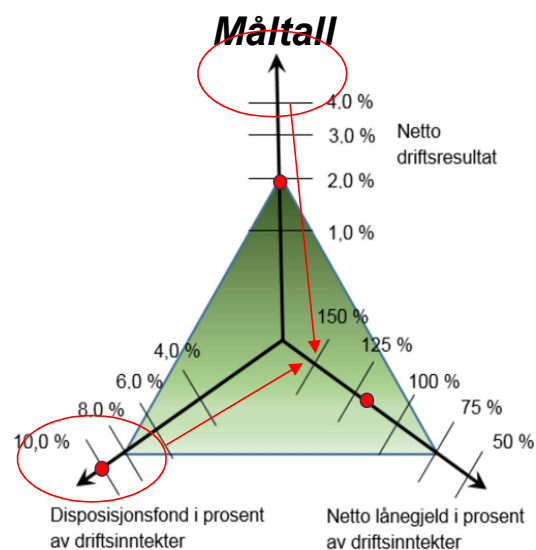
- Digitalisering
- Tjenesteutvikling

3. Klimautfordringer

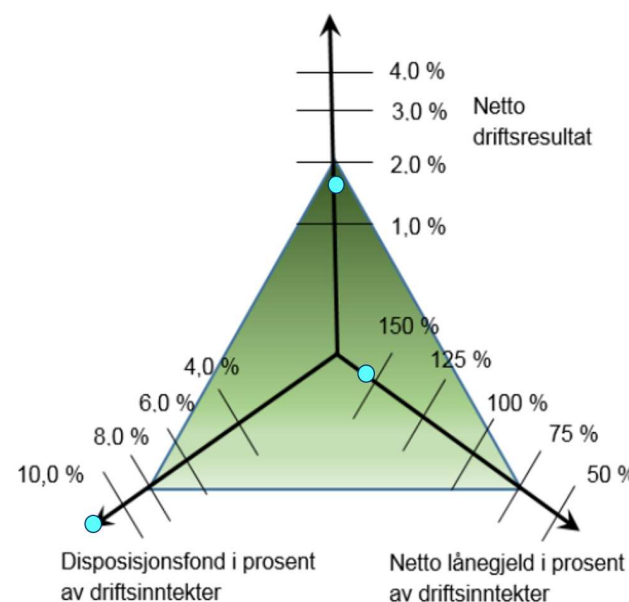
Kommunaløkonomisk bærekraft

- Generasjonsperspektivet og bærekraft
- Hvor var vi for ett år siden (før 2021 regnskapet)?

Kommunaløkonomisk bærekraft, forts.

- Planlagte finansielle måltall
 - Netto driftsresultat (snitt) – 1,75 %
 - Disposisjonsfond (2026) – 13,1 %
 - Netto lånegjeld i % av inntekter (2026) – 165 %
- Foreslåtte grep
 - Ekstraordinær avdragsbetaling 2022
 - Bruk av premiefond til reduksjon av lånegjeld
 - Netto lånegjeld 2025: 168 % vs. 158 %
- Alternativ til vurdering i løpet av 2023
 - Forutsetning
 - Håndtering økt lånebelastning – krav til disp.fond og resultat
 - Bruke handlingsrom til å redusere gjeld

Investeringer 2023-2026

- Investeringsplan 2023-2026
 - Gjeldende økonomiplan
 - Vedtak
 - Usikkerhet
- Hva er ikke prioritert inn?
 - Ørmelen skole
 - Nytt garderobeanlegg – Sentralidrettsanlegget (20 mill. kr)

Investeringsprosjekter

	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026
Administrasjon, styring og fellesutgifter				
Kjøp av tjenestebiler (selvkost og uteseksjon)	2 000 000	2 000 000	2 000 000	1 200 000
Rådhuskvartalet - tilpasninger bygg	0	0	0	0
ENØK-tiltak kommunale bygg	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Paviljongen, Rådhuset	10 000 000	30 000 000	0	0
Ombygging 3. etg Rådhuset	0	0	0	0
Kjøp av tjenestebiler til internutleie tjenestene (opprettet 2022)	7 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kjøp av hengere og andre transportmidler (opprettet 2022)	500 000	500 000	500 000	0
Ombygging Helseneteret	5 000 000	26 500 000	500 000	0
Sivlforsvaret - lager i Verdal	12 000 000	0	0	0
Sum Administrasjon, styring og fellesutgifter	38 500 000	63 000 000	7 000 000	5 200 000
Barnehage				
Mindre tiltak barnehager	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Vinne barnehage	47 000 000	47 000 000	1 000 000	0
Ny barnehage	0	0	4 000 000	4 000 000
Sum Barnehage	48 000 000	48 000 000	6 000 000	5 000 000
Grunnskole				
IKT-utstyr skoler	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
Vinne skole	0	0	0	0
Stiklestad skole	59 000 000	158 000 000	68 000 000	1 000 000
Sum Grunnskole	60 000 000	159 000 000	69 000 000	1 000 000

Investeringsprosjekter, forts.

	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026
Helse og omsorg				
Velferdsteknologi helse/velferd	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Verdal Bo- og Behandlingssenter	0	0	0	0
Helseplattformen (opprettet 2022)	27 416 000	0	0	0
VBB byggetrinn 2	1 200 000	5 000 000	5 000 000	190 000 000
Sum Helse og omsorg	30 616 000	7 000 000	7 000 000	192 000 000
Sosiale tjenester				
Mindre tiltak kommunale boliger	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Tilpasning for NAV i vektergata	0	0	0	0
Sum Sosiale tjenester	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Kultur og idrett				
Vinne aktivitetspark	1 000 000	0	0	0
Friidrettsanlegg Ørmelen (opprettet 2022)	11 400 000	0	0	0
Dekke kunstgressbane idrettsanlegg (miljødekke)	0	0	6 000 000	0
Kommunale uteområder, idretts- og kulturanlegg	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Sum Kultur og idrett	15 400 000	3 000 000	9 000 000	3 000 000
Plan				
Bystrand/tilrettelegging langs Verdalselva	2 000 000	2 000 000	0	0
Stenging av planovergang, Nordgata	10 250 000	0	0	0
Flomsikring i Verdalselva	5 000 000	0	0	0
Sum Plan	17 250 000	2 000 000	0	0

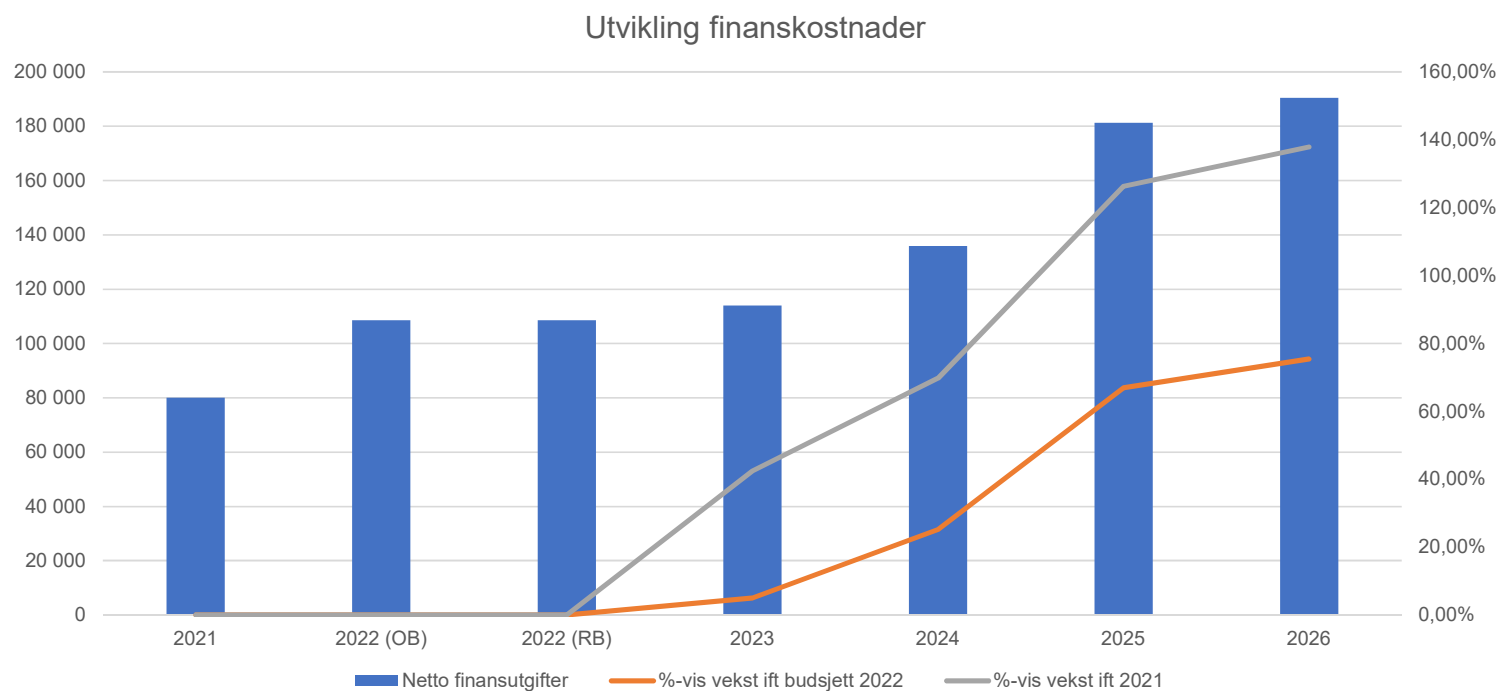

Investeringsprosjekter, forts.

	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026
Landbruk og næring				
Ørin Nord (opprettet 2022, kartlegging naturmangfold og regule	3 000 000	0	0	0
Sum Landbruk og næring	3 000 000	0	0	0
Samferdsel og veier				
Maskinelt utstyr	1 000 000	1 000 000	1 000 000	300 000
Veger, uforutsett	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Gang- og sykkelvei (opprettet 2022)	2 000 000	4 000 000	4 000 000	2 000 000
Sum Samferdsel og veier	7 000 000	9 000 000	9 000 000	6 300 000
Vann avløp og renovasjon, selvkost				
Sum Vann avløp og renovasjon, selvkost	109 000 000	91 000 000	37 000 000	25 500 000

Utvikling finanskostnader

Investeringer

- Fordeling av investeringer i virksomheten

Type investering	Budsjett	Andel	Økonomiplan i kr.	Andel
Kjernevirksomhet	146 616	44 %	667 916	60 %
Selvfinansierende	109 000	33 %	262 500	24 %
Støtte/Tilleggstjenester	79 575	24 %	182 100	16 %

- Bærekraft og endringsbane

- Innstillingen;

Kommunedirektøren bes fremme sak i løpet av første halvår 2023 som vurderer langsiktig investeringsplan opp mot kommunaløkonomisk bærekraft.

- Behovet for langsiktighet ut over 2026

Investeringer og låneopptak

Gjeld (tall i 1000 kr)	2022	2023	2024	2025	2026
IB gjeld	1 938 923	1 692 009	1 899 127	2 129 702	2 144 177
Nye lån	-	281 518	317 675	118 675	198 915
Avdrag ekstra 2023 fra investregnskap	-154 380				
Avdrag finansiert fra premiefond		-	-5 000	-9 000	-9 000
Avdrag fra tilbakebetalt utlegg fylkeskommunen	-14 100				
Minsteavdrag	-78 434	-74 400	-82 100	-95 200	-98 700
UB gjeld	1 692 009	1 899 127	2 129 702	2 144 177	2 235 392
Samlede avdrag	78 434	74 400	87 100	104 200	107 700
Avdrag i % av gjeld		4,4 %	4,6 %	4,9 %	5,0 %
Nedbetalingstakt i antall år		23	22	20	20
Investeringer (før finansiering)		329 766	383 000	145 000	239 000
Bruk av lån		281 518	317 675	118 675	198 915
Lånefinansiert andel %		85 %	83 %	82 %	83 %

Eksisterende gjeldsportefølje er rentesikret. Nye låneopptak er simulert med en rente som ligger 0,7% over forventet pengemarkedsrente (Nibor 3M) i investeringsåret. Dette er en simulering og faktisk rente avhenger av typen lån og hva som er mulig å oppnå av rentebetingelser i markedet på lånetidspunktet. Avviket fra prognosen kan bli stort i begge retninger.

Renter investeringsgjeld 2023-2026

Investeringsgjeld - Simulert 25.10.22	Margin	2022	2023	2024	2025	2026
Renteutgift prognose m påslag	1 %	32 300	60 300	70 400	92 500	99 700
Renteutgift prognose	0 %	31 800	52 100	60 900	78 200	83 800
Forskjell med margin		500	8 200	9 500	14 300	15 900
Renteutgift prognose	1 %	32 300	60 300	70 400	92 500	99 700
Økonomiplan 2022-2025	1 %	45 040	63 705	70 705	76 105	76 105
Økning		-12 740	-3 405	-305	16 395	23 595
Snitt rentekost med 1% margin		1,67 %	3,13 %	3,43 %	4,13 %	4,28 %

Effekt av rentesikringer, ekstra avdrag og utsettelse i investeringer er at renteutgiften ikke øker før i 2024 og 2025. Dette gjelder investeringsporteføljen isolert sett. Husbankgjeld kommer i tillegg.

Husbank

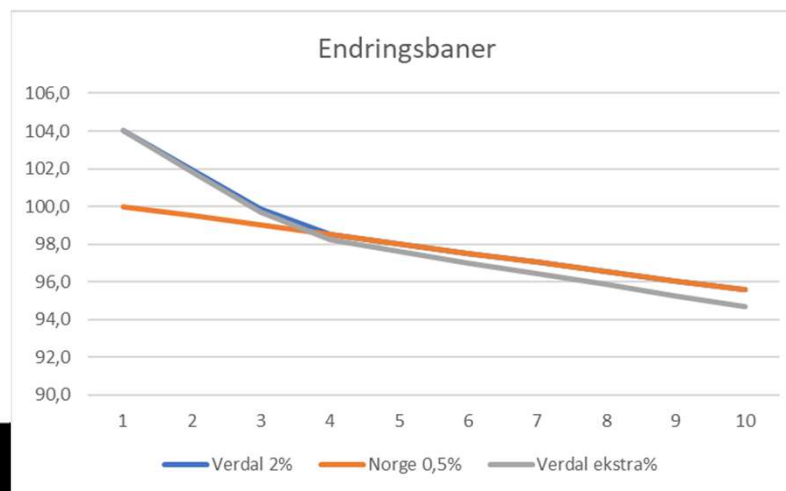
HUSBANK	Margin	2022	2023	2024	2025	2026
Renteutgift prognose m påslag	1 %	6 600	23 200	27 400	30 100	31 200
Renteutgift prognose	0 %	0	0	0	0	0
Forskjell		6 600	23 200	27 400	30 100	31 200
Renteutgift prognose	1 %	6 600	23 200	27 400	30 100	31 200
Økonomiplan 2022-2025	1 %	5 300	7 200	9 700	9 700	9 700
Økning		1 300	16 000	17 700	20 400	21 500
Gjeld	2021	2022	2023	2024	2025	2026
IB gjeld		347 220	433 094	491 534	547 256	600 727
Nye lån		100 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Avdrag		-14 126	-16 561	-19 278	-21 529	-24 105
UB gjeld		433 094	491 534	547 256	600 727	651 622

Historisk: Fått renteinntekter som er større enn renteutgiftene

Budsjettert: Høyere renteutgifter hos låntakerne betyr større risiko. Lagt en margin for tap

Rammebetingelser og fordeling

- Handlingsrom og frie inntekter
 - Veksten i statsbudsjettet, grunnlag fra ØP 2022-2025
- Budsjettrammer og hvordan disse fremkommer
- Endringsbanen 2%, hvert år kuttes bevilgningene med 26 mill
 - «Spredning i feltet»
 - Opplevelsen i tjenestene
 - Vi driver for ekte penger

Statsbudsjettet: 968 mill eller 962?? ... KS sier 962

Kommune	Anslag på frie inntekter 2023 (1 000 kr)	Anslag på oppgave-korrigert vekst 2022-2023 (1 000 kr)	Anslag vekst regnskap 2022-2023 (prosent)
	3	4	5
5001 Trondheim	12 523 375	396 445	3,3
5006 Steinkjer	1 640 776	64 555	4,1
5007 Namsos	1 090 789	33 797	3,2
5014 Frøya	486 725	-1 177	-0,2
5020 Osen	89 191	2 817	3,3
5021 Oppdal	477 307	23 306	5,1
5022 Rennebu	184 138	4 881	2,7
5025 Røros	378 512	11 397	3,1
5026 Holtålen	153 000	4 181	2,8
5027 Midtre Gauldal	435 614	16 817	4,0
5028 Melhus	1 113 323	34 837	3,2
5029 Skaun	562 628	16 844	3,1
5031 Malvik	918 228	42 510	4,9
5032 Selbu	295 175	12 037	4,3
5033 Tydal	75 872	3 884	5,4
5034 Meråker	185 911	7 140	4,0
5035 Stjørdal	1 545 174	53 623	3,6
5036 Frosta	190 602	5 176	2,8
5037 Levanger	1 316 925	41 577	3,3

Kommune	Anslag på frie inntekter 2023 (1 000 kr)	Anslag på oppgave-korrigert vekst 2022-2023 (1 000 kr)	Anslag vekst regnskap 2022-2023 (prosent)
	3	4	5
5038 Verdal	968 711	37 579	4,0
5041 Snåsa	170 504	8 202	5,1
5042 Lierne	134 160	4 321	3,3
5043 Røyrvik	57 502	1 863	3,3
5044 Namsskogan	97 681	4 237	4,5
5045 Grong	191 389	5 849	3,2
5046 Høylandet	120 627	2 569	2,2
5047 Overhalla	283 803	7 736	2,8
5049 Flatanger	105 418	5 009	5,0
5052 Leka	67 638	3 078	4,8
5053 Inderøy	493 404	13 641	2,8
5054 Indre Fosen	703 301	23 328	3,4
5055 Heim	455 550	14 760	3,3
5056 Hitra	371 961	17 484	4,9
5057 Ørland	731 921	33 716	4,8
5058 Åfjord	349 467	15 559	4,7
5059 Orkland	1 272 432	43 681	3,6
5060 Nærøysund	727 570	23 661	3,4
5061 Rindal	152 456	6 260	4,3

Inntektstillegg for lønns – og prisstigning

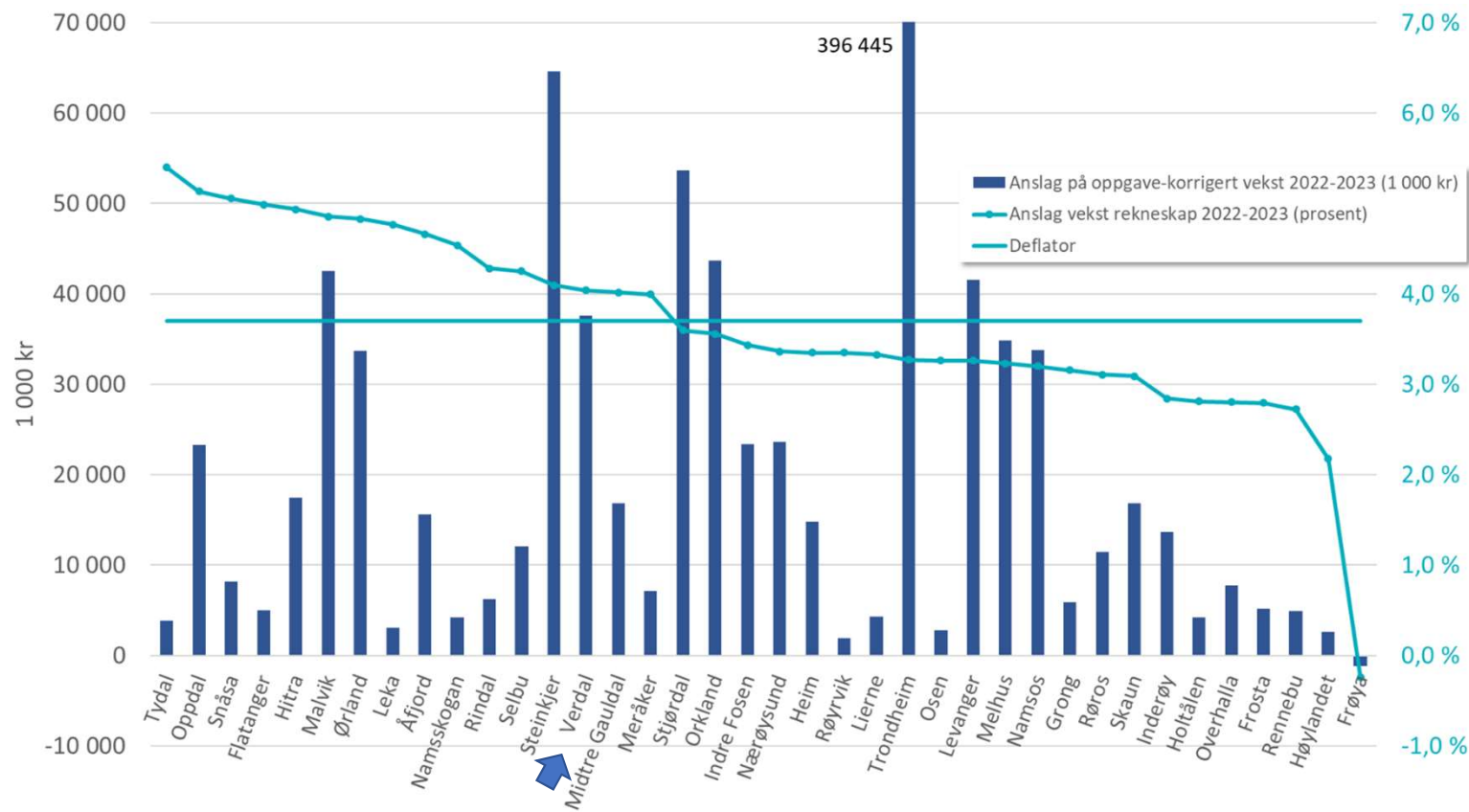
Kommunal deflator 2022 og 2023

	Vekt	Anslag 2022	Anslag 2023
Prisvekst produktinnsats	0,27	7,3 pst.	3,0 pst.
Prisvekst investeringer	0,15	7,5 pst.	3,2 pst.
Lønnsvekst	0,58	3,8 pst.	4,2 pst.
Deflator		5,3 pst.	3,7 pst.

Holder dette da??? «I år er det ingen som er så optimistiske i anslagene som regjeringen!»

Inntektsutvikling (kilde statsforvalteren)

Distriktstilskudd Sør-Norge

Kommuner med svak samfunnsmessig utvikling etter graden av distrikts-utfordringer (DI)

- Under 3 200 innbyggere/ DI=46 og mindre
- Skatteinntekt under 120% av landsgj. (3 år)
- Ikke distriktstilskudd Nord-Norge
- Under 3 200 innbyggere – sats per kommune, gradert etter DI (småkommunetillegget)
- Over 3 200 innbyggere – sats per kommune og innbyggere, gradert etter DI
- Høyeste sats DI=0-35 (2017)
- Satsene for 2023 er justerte med anslått pris- og kostnadsvekst for kommunesektoren.

135 132	DI 2017	2022	2023
Steinkjer	40	17 933	18 481
Osen	9	6 034	6 257
Oppdal	32	9 566	10 025
Rennebu	25	6 034	6 257
Røros	32	7 873	8 192
Holtålen	24	6 034	6 257
Selbu	46	1 226	1 278
Meråker	30	6 034	6 257
Frosta	41	4 827	5 006
Verdal	44	7 610	7 884
Inderøy	38	7 453	7 758
Indre Fosen	41	7 848	8 100
Heim	27	8 355	8 575
Hitra	44	2 953	3 073
Ørland	32	13 499	14 080
Åfjord	23	6 360	6 572
Orkland	45	4 599	4 823
Rindal	25	6 034	6 257
SUM		130 252	135 132

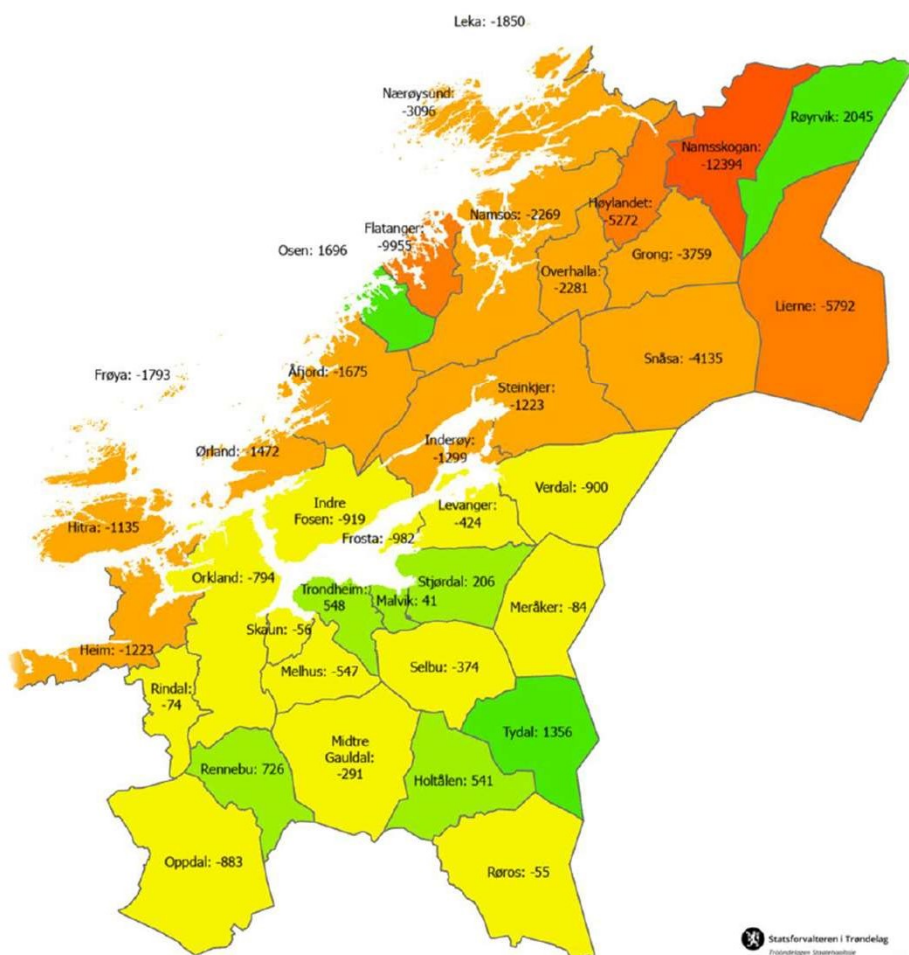

Hvordan vil utvalgets forslag påvirke Trøndelag ?

Sum fordelingsvirkninger pr. innbygger

Nytt inntektssystem

- Minus 900 kr pr innbygger
- Minus 13,5 mill
- Distriktstilskudd mindre (320 kr pr innb)
- Lavere målt utgiftsbehov (711 kr pr innb)

Verdal kommune

Hovedtrekk økonomiplan

- Ikke worst case
- Tar nasjonale signaler
- Kan det gå bedre enn tallene viser?
- Bærekraft i økonomiplanen
 - Hva skjer med avsetningene i disposisjonsfondet?
 - Angripe gammel gjeld eller skyve på?
- «Godteposen» (disposisjonsfondet)
 - Omstillingsbehovet er større enn 2% banen
 - Hvert eneste år har vi lagt til nye rammereduksjoner i år 2-4
 - Hva er det et uttrykk for?
 - Årets økplan: 2024: 12,8 mill, 2025: 48,9 mill og 2026: 71,3 mill
 - Endringsbane 2% holder ikke, mangel på inntekter, endring går for tregt?

Hvordan beregne nye bevilgninger

- Økonomiplan 2022-2025
- + Justere opp priser og lønninger
- + Oppgavekorrigering
- + Lokale satsinger fra Samfunnsplan
- + Andre prioriterte tiltak
- = Nytt ønsket rammenivå
- +/- Rest som kan finansieres (saldering)
- = Nye rammer (Bevilgningsskjema)

Bevilgninger

Økonomiplan 2023-2026	2022	2022 revidert	2023	2024	2025	2026
Inntekter som kan fordeles	962 100	962 100	1 064 100	1 063 600	1 049 100	1 040 900
Til renter og avdrag	-108 534	-108 534	-114 000	-135 900	-181 200	-190 400
Til pliktige avsetninger	-1 804	-2 129	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Til disposisjonsfond	3 750	15 200	-19 862	-18 480	-9 560	-8 080
Til investeringer	-3 000	-3 000	-3 000	-4 000	-5 000	-6 000
Rest kan fordeles	852 512	863 637	921 238	899 220	847 340	830 420
Endring		11 125	57 601	-22 018	-51 880	-16 920

Bevilgningsskema A-skjema	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026
Rammetilskudd	-529 321	-518 400	-562 700	-557 200	-553 600	-549 900
Inntekts- og formuesskatt	-400 376	-384 300	-399 900	-399 900	-399 900	-399 900
Eiendomsskatt	-34 749	-37 300	-42 200	-50 000	-52 500	-55 000
Andre generelle driftsinntekter	-18 700	-22 100	-59 300	-56 500	-43 100	-36 100
Sum generelle driftsinntekter	-983 146	-962 100	-1 064 100	-1 063 600	-1 049 100	-1 040 900
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	844 995	852 512	921 238	899 220	847 340	830 420
Avskrivninger	74 386	80 400	101 100	104 800	120 700	125 500
Sum netto driftsutgifter	919 381	932 912	1 022 338	1 004 020	968 040	955 920
Brutto driftsresultat	-63 765	-29 188	-41 762	-59 580	-81 060	-84 980
Renteinntekter	-9 602	-10 811	-36 900	-42 000	-38 600	-41 200
Utbytter	-5 398	-5 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Renteutgifter	26 159	50 345	83 500	97 800	122 600	130 900
Avdrag på lån	68 891	74 000	74 400	87 100	104 200	107 700
Netto finansutgifter	80 050	108 534	114 000	135 900	181 200	190 400
Motpost avskrivninger	-74 386	-80 400	-101 100	-104 800	-120 700	-125 500
Netto driftsresultat	-58 101	-1 054	-28 862	-28 480	-20 560	-20 080
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	0	3 000	3 000	4 000	5 000	6 000
Avsetninger til bundne driftsfond	18 794	10 209	7 000	7 000	7 000	7 000
Bruk av bundne driftsfond	-26 446	-8 405	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Avsetninger til disposisjonsfond	56 275	0	19 862	18 480	15 000	20 000
Bruk av disposisjonsfond	0	-3 750	0	0	-5 440	-11 920
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	48 624	1 054	28 862	28 480	20 560	20 080
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-9 477	0	0	0	0	0

Tall i 1000 kr

Verdal kommune

Bevilgningskjema B-skjema (fordelingen)	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026
Administrasjon, styring og fellesutgifter	25 412	88 652	110 365	120 629	87 107	89 197
Barnehage	133 624	123 329	133 476	128 204	128 592	126 662
Grunnskole	226 826	213 109	215 915	205 877	189 741	182 761
Helsestasjon og lege	52 542	50 063	56 538	53 803	52 523	51 631
Helse og omsorg	277 586	255 179	279 920	274 481	274 736	270 556
Sosiale tjenester	31 349	36 966	52 184	53 402	53 595	52 876
Barnevern	35 522	40 249	39 557	38 710	38 909	38 626
Kultur og idrett	31 520	27 710	28 655	27 098	27 078	26 685
Plan	3 504	3 280	3 937	3 387	3 861	3 919
Landbruk og næring	4 738	5 660	6 270	5 875	6 032	5 964
Samferdsel og veier	10 395	8 615	8 667	8 463	8 397	8 292
Brann og redning	10 741	9 632	9 977	9 865	9 893	9 896
Vann avløp og renovasjon, selvkost	-18 652	-19 957	-32 091	-38 438	-41 006	-44 527
Kirke	7 563	7 662	7 868	7 864	7 880	7 883
Tjenester utenfor ord. kommunalt ansvarsområde	-772	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	831 900	850 150	921 238	899 220	847 340	830 420
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-286	-166	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	12 919	5 209	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-25 727	-7 405	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	844 995	852 512	921 238	899 220	847 340	830 420

Framsiktpublikasjonen

- Talldel ferdig
- Tekst, noe uferdig
 - Merket rødtekst
- Oppsett mer som en bok
- Bokmerker
- Responsivt design (zooome inn/ut)

Budsjettpremiss

- *Et budsjettpremiss kan forklares som de **forutsetninger** som årsbudsjettet og økonomiplanen bygger på, slik de fremkommer av kommunestyrets budsjettvedtak.*
- Budsjettpremiss – forutsetning eller vilkår for budsjettet
 - Oppfølging
 - Rapportering

Budsjettpremiss

- Erfaringer siste budsjettår
 - Manglende forståelse for hva en forutsetning er
 - Manglende oppfølging av gitt forutsetning
- Eksempel
 - Endringer i struktur og effekt innenfor oppvekst
 - Kommunale veger og omklassifisering
 - Etablering av bofelleskap

Budsjettpremiss og konsekvens

- Konsekvenser ved tidligere håndtering
 - Skjult «ostehøvel»
 - Manglende realisme på lang sikt
- Grunnlaget for årets økonomiplan
 - Historisk etterslep
 - Håndtering av årets forutsetninger
- Forbedringspotensial
 - Budsjettpremiss vs. økonomiplanpremiss

Overordnede budsjettpremiss

- Videreførte premiss
 - Tjenesteproduksjon innenfor lov og norm
 - Budsjettrammer skal overholdes
 - Rapportering av avvik med tiltak i delårsrapport
 - Endring i tjenesten grunnpreg
- Nytt tillegg til overordnet premiss:
Alle bevilgninger i budsjett for 2023 er gitt ut fra en forutsetning om at tjenestene skal drives innenfor lover og normer samtidig som budsjettrammer holdes. Tjenestene skal til enhver tid, og gjennom tilgjengelige virkemidler, tilpasse bemanning til vedtatte driftsrammer innenfor gjeldende lov og regelverk
- Innstilling og konsekvens for 2023

Premiss pr. sektor

- Stab og støttetjenester
 - Reduksjon politisk virksomhet – 1,1 mill. kr.
 - Reduksjon 4 årsverk (økonomiplan)
- Kultur
 - Reforhandling eksisterende avtaler (2024) – Trøndelag fylkeskommune
 - Reduksjon tilbud i kulturskolen – 1,3 årsverk
 - Endringer i bibliotektilbud
 - Tilskuddsordning drift av org.eide idrettsanlegg avvikles

Premiss pr. sektor, forts.

- Næring – omprioritering og styrking
 - Reforhandling avtaler – reduksjon 0,35 mill. kr.
 - Tilrettelegging av næringsarbeid 1,85 mill. kr.
 - Styrke kommunal ressurs næringsarbeid/bedriftsutvikling
 - Opprettholde næringsfond, tilskuddsmidler
 - Egen politisk sak
- Teknisk drift
 - Omklassifisering av 40 km vei – Egen sak med prioritering
 - Fortsatt nedsalg kommunal eiendom
 - Reduksjon vaktmesterstyrken – 1 årsverk

Premiss pr. sektor, forts.

- Skole
 - Bemanning på lærernorm – 21 årsverk
 - Betydelig nedskalering og konsekvens
 - Sammenslå Leksdal skole og Stiklestad skole
 - Økt brukerbetaling SFO
- Barnehage
 - Avvikling av Leksdal barnehage
 - Øvrige kostnadsreduksjoner
- Ressurssenter Oppvekst
 - Bemanningsreduksjon innenfor PPT
 - Bemanningsreduksjoner innenfor Helsestasjonen/Skolehelsetjenesten

Premiss pr. sektor, forts.

- Helse og Velferd - Styrking
 - Styrking av døgn og aktivitetstilbud (Forbregdsmyra)
 - Styrking ved innføringen av Helseplattformen
 - Controller-funksjon og betydningen av dette
 - Åpning av 16 nye plasser på VBB
- Helse og velferd – Reduksjoner
 - Reduksjon av tjenestetildeling, jf. siste delårsrapport -
 - Avvikling av Vuku bo- og helsetun (betingelse VBB), 18 omsorgsboliger og samorganisering hjemmetjenesten
 - Tjenestetilpasning hele sektoren
 - Avvikling av ett bofelleskap innenfor BODA
 - Reforhandle tjenesteavtaler med Veksttorget
 - Avvikling – Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester

Satsninger

- Hvordan skaper vi utvikling og endring?
 - Brems, gass eller begge deler?
- Satsninger ut over kommuneplanens samfunnsdel
 - Frivillighetskoordinator – 2-årig (IOM)
 - Heltid/Deltid – Bemanningspool – 2-årig, 1 mill. kr. pr. år
- Kommuneplanens samfunnsdel
 - Oppdrag
 - Tiltak og satsninger

Administrasjon, styring og fellesutgifter

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
NYE TILTAK HANDLINGSDEL								
TJENESTEOMRÅDER								
Administrasjon, styring og fellesutgifter								
3.5 Verdal møter framtida med kunnskap og kompetansekraft, og er ledende innen innovasjon og digitalisering.	3.5.3 Bidra til å rekruttere, utvikle og beholde arbeidskraft i regionen.	3.1.6 3.5.1 3.5.2	Arrangement, rekruttering og omdømmebygging	Øras dager, Vukudåggån, Industriens dag, markeringer, m.m	100	100	100	100
1.5 I Verdal har vi et attraktivt kommunesenter og livskraftige grender med gode møteplasser for alle.	1.5.1 Legge til rette for inkluderende, mangfoldige og sosiale møteplasser i by og grend.	1.5.2 2.6.2 3.1.6	Bolystutvalg og sentrumsutvalg	Oppstart og utvikling av ordningen med bolystutvalg og sentrumsutvalg	100	200	200	200
3.5 Verdal møter framtida med kunnskap og kompetansekraft, og er ledende innen innovasjon og digitalisering.	3.5.4 Være en aktiv deltaker i forskning, utvikling og innovasjon, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.		Deltakelse i FoUI-prosjekter	Tilrettelegge for FoUI-prosjektet innen tjenesteutvikling i alle kommunens sektorer	1600	2000	2000	2000
Sum tiltak administrasjon, styring og fellesutgifter	/				1800	2300	2300	2300

Kultur og idrett

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
3.2 Verdal er stolt vertskap for nasjonaljubileet 2030 – den største begivenheten i vår levetid.	3.2.5 Arbeide for å skape eierskap og begeistring hos innbyggere og næringsliv.	3.2.1 3.2.2 3.2.3 3.2.4,	Oppfølging temaplan nasjonaljubileet 2030	Deltakelse i nettverk og styrer, skoleprogram, <u>profilering</u> , arrangement	230 <i>*diff. ift øk.plan 2022-2025</i>	0 <i>*diff. ift øk.plan 2022-2025</i>	0 <i>*diff. ift øk.plan 2022-2025</i>	100 <i>*diff. ift øk.plan 2022-2025</i>
2.5 I Verdal finnes det tilstrekkelig og egnede arenaer til å oppleve og utøve et bredt spekter av kultur-, fritids- og friluftaktiviteter.	2.5.3 Videreutvikle biblioteket som en møteplass, formidlings- og kunnskapsarena	2.2.5 2.4.1,	Utrede framtidig bruk av Kinogården til bibliotekformål	Ferdigstille utredning om Kinogården og utprøving av bruk av lokalene	500			
<i>Sum tiltak kultur og idrett</i>					730	0	0	100

Landbruk og næring

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
Landbruk og næring								
1.3 Verdalssamfunnet ivaretar naturmangfold, kulturmiljø og et aktivt og levende landbruk.	1.3.4 Legge til rette for utvikling av utmarksnæringen.		Videreutvikle samarbeidsmodeller innenfor rovviltforvaltningen	Organisering og verktøy i interkommunalt samarbeid.	150			
3.1 Verdal har et innovativt, variert og inkluderende arbeids- og næringsliv	3.1.1 Fortette eksisterende næringsareal og sikre nye næringsarealer ved behov.	3.1.5	Utrede nye næringsområder	Langsiktig arbeid med utredning av nye næringsarealer.	300	300	300	300
<i>Sum tiltak landbruk og næring</i>					450	300	300	300

Plan

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
Plan								
1.5 I Verdal har vi et attraktivt kommunesenter og livskraftige grender med gode møteplasser for alle.	1.5.2 Utvikle trivelige, trygge og grønne sentrumsområder, som inspirerer både til opphold, lek og rekreasjon.	1.5.1 1.5.3 2.4.1,	Videreutvikle parkanlegg og uteområder i sentrum	Forskjønnning og utbedring i sentrum. Bidrag gågate m.m.	100	150		
1.5 I Verdal har vi et attraktivt kommunesenter og livskraftige grender med gode møteplasser for alle.	1.5.1 Legge til rette for inkluderende, mangfoldige og sosiale møteplasser i by og grend.	1.5.2 1.5.3 1.5.4	Områdeplan Vuku	Helhetlig plan for arealer og strukturer i Vuku.	300			
1.4 Verdal har god beredskap til å håndtere uforutsette og uønskede hendelser.	1.4.1 Arbeide målrettet med klimatilpasning i planleggingen og forebygge konsekvenser av flom, tørke, skred og ras.		Flomsikringstiltak knyttet til Verdalselva	Sikring og utbedring på utsatte steder langs Verdalselva	400	400	400	400
<i>Sum tiltak plan</i>					<i>800</i>	<i>550</i>	<i>400</i>	<i>400</i>

Barnehage

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
Barnehage								
2.1 I Verdal opplever alle barn og unge trygghet, tilhørighet, likeverd, mestring og deltakelse i fellesskapet.	2.1.2 Fremme trygge barn gjennom trygge voksen-barnrelasjoner.	2.3.1 2.3.2	Foreldreveiledningskurs i barnehage	Veiledningskurs for foreldre i alle barnehagene: Fra De Utrolige Årene	200	200	200	200
<i>Sum tiltak barnehage</i>					200	200	200	200

Helse og omsorg

Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
Helse og omsorg								
2.3 Verdal er en helsefremmende og forebyggende kommune. 2.4 Verdal er et aldersvennlig samfunn.	2.3.2 Utvikle sammenhengende og helhetlige tjenester med utgangspunkt i innbyggernes og deres familiers behov, og med stor grad av brukermedvirkning.	2.4.2 2.4.3	Innfasing av nye sykehjemsplasser	Innfasing av 16 plasser i 2023 og 16 plasser i 2024	7500	20000	20000	20000
3.5 Verdal møter framtida med kunnskap og kompetansekraft, og er ledende innen innovasjon og digitalisering.	3.5.5 Øke innovasjonstakten og bruken av teknologi i tjenesteutviklingen og i kommunikasjonen med innbyggere og næringsliv.	3.5.4 3.5.6,	Velferdsteknologi og digitalisering i helse	Videreutvikle e-helse og velferdsteknologi, samt videreutvikle <u>ihht</u> helseplattformen.	1500	3000	3000	3000
<i>Sum tiltak helse og omsorg</i>					<i>9000</i>	<i>23000</i>	<i>23000</i>	<i>23000</i>

Grunnskole

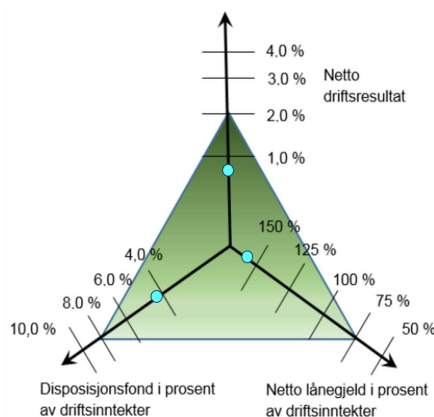
Tiltak

MÅL	STRATEGI	TILHØRENDE STRATEGIER	TILTAK	BESKRIVELSE	ÅR I ØKONOMIPLANPERIODEN			
					SUMMER I 1000 KR			
					2023	2024	2025	2026
Grunnskole								
2.2 I Verdal deltar alle i utdanningsløp, arbeids- og samfunnsliv ut fra egne forutsetninger.	2.2.2 Videreutvikle en variert og praktisk skole tilpasset elevens forutsetninger.	2.1.4 2.3.2,	Alternative skoletilbud	Videreutvikle innholdet i alternative skoletilbud	650	1300	1300	1300
<i>Sum tiltak grunnskole</i>					650	1300	1300	1300

Handlingsrom

- Det finnes alltid et handlingsrom...
 - Kommunal bærekraft og disposisjonsfond
 - Øke risiko i budsjett og økonomiplan
 - Prioriteringer innenfor drift, samt mellom drift og investering

Avsluttende vurderinger

- Bekymringer
 - Investeringer og handlingsrom etter 2026
 - Brattere endringsbane i inneværende planperiode
 - Omprioriteringer ut fra inntektsgrunnlag og behov – Helse og Velferd
- Overordnet risikovurdering
 - Usikkerhet og anslagsposter
 - Realisme og budsjettpremiss
 - Realisme - ikke noe vi får, men noe vi skaper
- Bærekraft – ikke et valg, men en løsning
 - Krever beslutninger
 - Råd under KØB-seminaret

